

Vragen m.b.t. SV Vaststelling Strategisch Bosbeleid

Partij	Nr	Vraag/ Input	Antwoord/ Reactie
GroenLinks	1	<p>P.1; “Onze ambitie is om het huidige areaal bos met 1500 hectare te vergroten.”</p> <ul style="list-style-type: none"> Een snelle rekensom maakt duidelijk dat we op provinciaal niveau onder de 10% zitten als we uitgaan van 1500 hectare. Waarom is 1500 hectare het uitgangspunt en niet 10% van het huidige areaal bos? 	<p>Utrecht beslaat 4,4% van de landoppervlakte van Nederland (1485 van 33.671 km²). Een landelijke opgave van 37.000 ha nieuw bos zou dan voor Utrecht betekenen, als je op deze manier rekent: ruim 1600 hectare. In de opgave van 1500 ha zijn bomen in de gebouwde omgeving niet meegenomen. Wanneer we dit wel doen komen we naar verwachting dichtbij de 1600 ha. Een hogere ambitie lijkt niet realistisch, gezien de hoge druk op grond in onze provincie.</p>
	2	<p>P.23; “Wanneer het probleem van de herplantplicht niet op landelijk niveau wordt opgelost, zoeken we naar een oplossing in de provinciale regelgeving”</p> <ul style="list-style-type: none"> Een aantal provincies (waaronder Overijssel) hebben ervoor gekozen om dit niet af te wachten en daar is het al eenvoudig geregeld dat een agrariër die een voedselbos heeft of aanplant bij melding hiervan, ontheffing voor de herplantplicht krijgt. Dat is een stap die we op provinciaal niveau kunnen nemen. (Zie ook: https://www.overijssel.nl/loket/vergunning-ontheffing-melden/milieu-natuur/aanleg-voedselbossen/) Is daar ook naar gekeken voor ons Strategisch Bosbeleid? Zo ja: wat zijn de redenen dat toch voorkeur lijkt te liggen bij het op landelijk niveau oplossen van de herplantplicht? 	<p>De ontheffing herplantplicht is een onderdeel uit de landelijke wet Natuurbescherming. Het ministerie van LNV gaat deze evalueren en bekijken of het onderdeel agroforestry/voedselbossen geïntegreerd kan worden. Een centrale bepaling heeft als voordeel dat alle provincies er hetzelfde mee om gaan. Onlangs (5 april) is gebleken dat deze evaluatie niet voor 2024 tot een oplossing zal leiden. We gaan bekijken hoe we als provincie voor die tijd een ontheffing herplantplicht voor agroforestry/voedselbossen mogelijk kunnen maken.</p>
	3	<p>P.49; bosreservaten</p> <ul style="list-style-type: none"> Wordt er in deze bosreservaten gemonitord wat de effecten zijn van “niets doen” op de bostypen en biodiversiteit? Zo ja: waar is deze informatie te vinden? 	<p>Ja, in de bosreservaten wordt door Wageningen University Research (WUR) onderzoek en monitoring verricht. Op de site van de WUR worden resultaten van dit onderzoek gedeeld. Bosreservaten - WUR</p>
	4	<p>P.60; houtoogst</p> <ul style="list-style-type: none"> Op pagina 60 worden een aantal maatregelen genoemd die bosbeheerders kunnen nemen zodat 	<p>Het is aan de bosbeheerders- en eigenaren om te besluiten welke doelstelling voor het bos het beste past bij hun terreinen. Wij sturen hier niet op, zo ver reikt onze bevoegdheid ook niet. Wel willen we met het</p>

		<p>houtproductie duurzaam kan toenemen en het beheer specifiek gericht kan worden op de productie van hoogwaardige houtproducten. De Provincie Utrecht moedigt bosbeheerders aan om deze maatregelen toe te passen. Wij vinden dit vrij onduidelijk - hoe gaan we ervoor zorgen dat bosbeheerders dat daadwerkelijk gaan toepassen? Krijgen zij daar dan een extra beloning/subsidie voor? Worden deze methodes ook direct toegepast bij de aanplant van nieuw bos?</p>	<p>Strategisch bosbeleid het signaal afgeven dat de productie van hoogwaardige houtproducten één van de doelstellingen is waar wij voorstander van zijn.</p> <p>Met name bij de aanleg van nieuw bos kan rekening gehouden worden met de mogelijkheden van de oogst van kwalitatief goed hout (als de bomen groot genoeg zijn). We zijn dan ook voorstander van een boomverzorging die bij deze doelstelling past. Het is een maatregel die op langere termijn extra geld voor het hout oplevert (in het kader van ondernemerschap). Wij geven hier geen extra subsidie voor.</p>
5	<p>P.73; financiering/agroforestry</p> <ul style="list-style-type: none"> In Brabant wordt er gewerkt met een Groenontwikkelfonds waarmee het mogelijk is om grond te pachten voor voedselbosbouw, waarbij er pas voor gebruik van de grond betaald gaat worden zodra een voedselbos voedsel oplevert en er dus inkomsten zijn (na zo'n 6 jaar) – is dat een constructie die ook in de Provincie Utrecht bekeken is? Zo ja: wat waren de redenen om dit niet op te nemen in het Strategisch Bosbeleid? Zo nee: zou er verkend kunnen worden of deze aanpak ook geschikt is voor Utrecht? 	<p>Het Groenontwikkelfonds Brabant ondersteunt particulieren, ondernemers en overheden bij het realiseren van nieuwe natuur. Via het GOB wordt 30 ha grond van de provincie Noord-Brabant ingezet voor voedselbossen in het NNN. In het Strategisch Bosbeleid kiest de provincie Utrecht ervoor om voedselbossen niet toe te staan in het NNN. Wel in de Groene Contour. En binnen de Groene Contour heeft de provincie geen gronden in eigendom. Zodoende kunnen we ook geen grond aanbieden voor voedselbossen via verkoop of pacht. In de Groene Contour is het mogelijk om voedselbossen met behulp van het Instrumentenkader Uitvoering Groene Contour (2021) zodra de betreffende regelingen daarvoor zijn opengesteld.</p>	
6	<p>P.76; “De landelijke plannen om meer bos te realiseren leiden tot een grotere vraag naar geschikt, streekeigen of autochtoon plantmateriaal. Er is nu al sprake van tekorten aan plantmateriaal. Dit zal ook een prijsopdrijvend effect hebben, waardoor de aanlegkosten hoger zullen uitpakken dan nu geraamd. Tekorten kunnen er ook toe leiden dat men plantmateriaal uit andere landen, bijvoorbeeld Oost-Europa gaat gebruiken. Het risico is groot dat dit materiaal onvoldoende geschikt is voor de Nederlandse groeiomstandigheden en daardoor onvoldoende klimaatbestendig is.”</p> <ul style="list-style-type: none"> Ecologen hebben gewaarschuwd dat er in Nederland op grote schaal verkeerde bomen 	<p>Op dit moment hebben wij geen zicht op hoeveel procent van de nieuwe natuurbossen aangeplant is met autochtoon materiaal.</p> <p>Net als het aanplanten van meer bos, is het zorgdragen voor voldoende autochtoon plantmateriaal een zaak van de lange adem. In het rapport “Planten voor de toekomst” (uitvoering motie De Groot, D66) doet de werkgroep “Genenbronnen en Plantmateriaal Bomen” aanbevelingen hiervoor. Deze aanbevelingen nemen we mee in de uitwerking van het Strategisch bosbeleid. Dit verkleint het risico op tekorten.</p> <p>Aanbevelingen uit ‘Planten voor de toekomst’:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zorg voor een robuust en toekomstbestendig stelsel van genenbronnen. Voor provincies: Breng de relictpopulaties in 	

		<p>worden geplant (https://www.nu.nl/klimaat/6183470/we-planten-massaal-verkeerde-bomen-en-dat-bedreigt-de-nederlandse-natuur.html). Uit het Strategisch Bosbeleid maken wij op dat het wel het streven is om autochtoon plantmateriaal te gebruiken voor natuurbossen. GroenLinks vraagt zich af of er zicht is op hoeveel % van de nieuwe aanplant in natuurbossen er nu autochtoon is en hoe de Provincie Utrecht omgaat met het risico op tekorten.</p>	<p>kaart en zorg voor een goede basis voor beheer en herstel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorg voor goede garanties en samenwerking in de plantsoenketen. Voor provincies: geef meer duidelijkheid over de planning en financiering van de Bossenstrategie. - Zorg voor onderzoek en kennisopbouw. Voor provincies: taak om (als opdrachtgever) het kennisniveau zodanig te verhogen dat in de plannen en regelingen de juiste uitgangspunten worden opgenomen. - Versterk de positie van de Rassenlijst Bomen en breidt deze uit. Provincies: stel bij subsidies het gebruik van de rassenlijst verplicht. 																
SGP	7	<p>Bestaat er een overzicht van het historisch verloop van het areaal bos in de provincie Utrecht? Zo ja, kunnen we deze ontvangen?</p>	<p>De WUR (MJ Schelhaas et al., 2021) maakt landgebruikskaarten in het kader van de jaarlijkse klimaatrapportages van Nederland aan het Klimaatverdrag van de VN. Dit levert voor Utrecht de volgende cijfers op.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1970</th> <th>1990</th> <th>2004</th> <th>2009</th> <th>2013</th> <th>2017</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Utrecht</td> <td>21.000</td> <td>21.008</td> <td>20.463</td> <td>20.487</td> <td>20.378</td> <td>19.870</td> <td>19.818</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ontwikkeling bosoppervlakte in ha provincie Utrecht</p> <p>Voor de cijfers in het Strategisch bosbeleid zijn wij uitgegaan van de cijfers over bossen in het Natuurbeheerplan en van topografische kaarten. Uit al deze kaarten blijken telkens net andere cijfers. Met name nieuw aangelegde bossen komen nog niet goed naar voren in deze cijfers. Daarom hebben wij in het Strategisch bosbeleid in hoofdstuk 7 (p.65) aangegeven dat wij jaarlijks de toe- of afname van het bosareaal bijhouden door analyse van luchtfoto's.</p>		1970	1990	2004	2009	2013	2017	2021	Utrecht	21.000	21.008	20.463	20.487	20.378	19.870	19.818
	1970	1990	2004	2009	2013	2017	2021												
Utrecht	21.000	21.008	20.463	20.487	20.378	19.870	19.818												
	8	<p>Waarom is ervoor gekozen qua prioritering volledig voor uitbreiding areaal te gaan en niet voor de andere ambities?</p>	<p>We pakken diverse ambities tegelijkertijd aan, zo werken we dit jaar aan de regels voor de bescherming van het bos en wordt er een pilot gestart voor de revitalisering van de bossen. Financieel pakken we uitbreiding van het bosareaal gelijk op omdat hier middelen voor beschikbaar zijn. De prioritering is bedoeld om focus aan te brengen in de uitvoering. Dat wil niet zeggen dat er niet aan andere ambities dan uitbreiding bosareaal wordt gewerkt.</p>																

9	Op pagina 18 wordt aangegeven dat per geval nieuw bos in agrarisch gebied binnen het NNN wordt afgewogen of bosaanleg mogelijk is. Dit wordt gedaan aan de hand van een integrale belangenafweging, waarbij de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische functie van de betreffende gronden een belangrijke rol spelen. Kunt u nader duiden hoe deze afweging wordt gedaan, hoe de criteria worden gewogen? Ditzelfde geldt voor de afweging onder 3. Nieuw bos in bestaande natuurgebieden van het NNN.	<p>We hebben een Afwegingskader ontwikkeld om duidelijk te maken dat bosaanleg niet overal mogelijk is. Het is aan de initiatiefnemer om dit kader te doorlopen en daarmee de haalbaarheid van nieuw bos in te schatten. Bij nieuw bos in agrarisch gebied binnen NNN zal de gemeente bepalen of aanpassing van het bestemmingsplan naar de functie van bos op de betreffende locatie nodig en mogelijk is.</p> <p>Bij de aanleg van bos op een natuurbestemming moeten vergunningen aangevraagd worden bij de gemeente waarbij gekeken kan worden of bosaanleg op die locatie wel wenselijk is.</p>
10	Op pag. 18 wordt aangegeven dat de bestemming verandert als een agrariër bomen plant. Zou het kunnen zijn dat agrariërs eerder bereid zijn bomen te planten als de bestemming agrarisch blijft? Zo ja, waarom is daar dan niet voor gekozen?	<p>Op pagina 18 gaat het specifiek over aanplant bos op agrarische NNN. Het ligt voor de hand om de functie dan te veranderen van agrarisch naar natuur (bos).</p> <p>Als een agrariër bomen plant als vorm van agroforestry waarbij de rest van het perceel in gebruik blijft als landbouwgrond zal de bestemming ook niet veranderen en is het meer van belang of de bomen na verloop weer gekapt zouden mogen worden (bijvoorbeeld via een vrijstelling van de herplantplicht).</p>
11	Op pag. 20 worden de randen van de Utrechtse Heuvelrug, de landgoederenzone in de Gelderse Vallei en zones langs de Hollandse IJssel en enkele delen binnen het Kromme Rijngebied genoemd als gebieden waar ontwikkeling van nieuwe bossen vanuit landschappelijk oogpunt kansrijk en gewenst is. Wij hebben hier aarzelingen bij, omdat juist in deze gebieden de afwisselingen in het landschap zorgen voor aantrekkelijkheid van het landschap, maar ook voor biodiversiteit. Wordt hier eenzelfde afweging gemaakt als in de NNN-gebieden of is de toets hier minder stevig?	<p>In deze gebieden wordt dezelfde afweging gemaakt als in andere gebieden in de provincie. Afwisseling tussen open en dicht in dit landschap is één van de factoren waarbij rekening gehouden zal worden.</p> <p>Zo geven we in het Strategisch bosbeleid aan dat bij de aanleg van nieuw bos voldoende open ruimtes in het bestaande bos behouden moeten blijven en dat niet alle beschikbare ruimte wordt opgevuld. Bij de aanleg van nieuwe bossen buiten bestaande bossen, leggen we een afwisselend landschap aan met ruimte voor bosranden en open plekken in het bos (p. 37).</p>
12	Hoeveel animo is er onder agrariërs in de provincie voor agroforestry?	Er is sprake van behoorlijk animo. Zo zijn door de NMU en LTO Noord meerdere Webinars over agroforestry en voedselbossen georganiseerd, die telkens goed bezocht zijn. Op een aantal plekken in Utrecht hebben agrariërs inmiddels al percelen ingeplant met o.a. notenbomen,

		<p>kastanjes en hoogstamfruitbomen. Ook zijn landschapselementen aangeplant die dienen als voer voor vee of als beschutting voor kippen met uitloop.</p> <p>In totaal zijn er in onze provincie 12 voedselbossen (20 hectare in totaal). En zijn er plannen voor nog meer voedselbossen/bosjes.</p>
13	<p>Is er in het beleid een voorkeur voor een bepaalde vorm van agroforestry of zijn de verschillende varianten allemaal even kansrijk en wenselijk?</p>	<p>Nee, we hebben geen voorkeur voor een bepaalde vorm van agroforestry. We verwachten dat agrariërs vooral zullen kiezen voor agroforestry systemen die ze kunnen combineren met hun huidige agrarische productie. In gebieden met natuurwaarden (agrarische NNN, Groene Contour) moet wel aandacht zijn voor agroforestry systemen die bijdragen aan de biodiversiteit.</p>
14	<p>Inhoudelijk snappen we de toetselementen op pag. 28, maar we hebben wel vragen over de praktische uitwerking hiervan.</p> <p>a. Hoe vindt straks de daadwerkelijke afweging van bijvoorbeeld biodiversiteit plaats? b. Wat als uit de biodiversiteitsonderzoeken blijkt dat er veel minder hectares beschikbaar zijn dan nu geraamd? c. Hoe wordt verlies van soorten zoals de korenbloem en bloemrijke akkerranden gecompenseerd bij aanplant bos langs akkerranden?</p>	<p>a. Het Afwegingskader is een eerste hulpmiddel om te bepalen of bosaanleg kansrijk is. Per locatie blijft het daarna wel maatwerk. De aanleg van of omvorming naar bos wordt per geval altijd afgewogen op basis van een meerwaarde voor de biodiversiteit</p> <p>b. Wij hebben een analyse gemaakt van aanwezige en potentiële natuurwaarden. Op basis hiervan is er een realistische inschatting gemaakt van het mogelijk te realiseren aantal hectare bos. Daarom is het niet te verwachten dat er op basis van biodiversiteitsonderzoeken veel minder hectares beschikbaar zullen zijn. Als dat wel het geval is, blijft in alle gevallen het Afwegingskader en maatwerk per geval gelden.</p> <p>c. Ook hiervoor geldt het Afwegingskader als eerste hulpmiddel, per locatie blijft het maatwerk. De aanleg van of omvorming naar bos wordt per geval altijd afgewogen op basis van een meerwaarde voor de biodiversiteit. Als er op een locatie sprake is van een grote biodiversiteit, dan zal daar geen bos komen, dat geldt dus ook voor bloemrijke akkerranden als zij een grote waarde hebben voor de biodiversiteit.</p>
15	<p>Er zijn grote ambities op het terrein van houtbouw. Klopt het dat door de ambitie op het gebied van natuurbos het areaal productiebos zal afnemen? Hoe verhoudt zich dit</p>	<p>Het klopt dat door de ambitie op het gebied van natuurbos de huidige hoeveelheid bos met productie zal afnemen. In natuurbos is echter nog steeds op beperkte schaal houtoogst mogelijk. Doordat we de ambitie</p>

		<p>tot de opmerking op pag. 60 dat een lichte toename van houtoogst mogelijk is en dat een toename op langere termijn gerealiseerd kan worden door aanplant van extra bos?</p>	<p>hebben om meer bos aan te leggen is er op termijn ook meer bos beschikbaar om hout uit te oogsten. Dit betreft onder andere bossen met een productiedoelstelling. Daarnaast worden onze bossen steeds ouder, en daardoor zal de jaarlijkse bijgroei ook toenemen. Ook dit gegeven draagt bij aan een lichte toename van de houtoogst.</p> <p>Voor de langere termijn wordt door sommige deskundigen het introduceren van klimaatbestendige boomsoorten in bossen met een productiefunctie als een oplossing voor de negatieve effecten van klimaatverandering gezien. Deze soorten zijn beter bestand tegen droogte en hitte. Uit literatuur blijkt dat bijgroei van hout door deze maatregel kan verdubbelen. De houtoogst kan hierdoor op termijn toenemen. Deze strategie kent ook risico's, zoals het onbedoeld introduceren van invasieve soorten die inheemse biodiversiteit van het bos bedreigen. Toch willen we inzicht verwerven in de effectiviteit van deze revitaliseringsmaatregel. Daarom ondersteunen we een pilot van Staatsbosbeheer waarbij klimaatbestendige bomen en rijkstrooiselsoorten worden bijgemengd (zie p.40).</p>
16	<p>Wij zijn geïnteresseerd in onderzoeken om de depositie van stikstof op NNN-gebieden af te doen nemen door de planting van bos op de juiste plekken. Kunt u ons meenemen in de huidige stand van zaken hiervan?</p>	<p>Op dit moment is de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) in opdracht van de provincie bezig met modelmatig onderzoek naar de invloed van beplanting op stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Hee beplanting hiervoor ingezet kan worden. De resultaten daarvan worden verwacht medio 2022. De eerste resultaten van het RUD-onderzoek laten zien dat de aanplant van bomen meer effect heeft op het wegvangen van stikstof die wordt uitgestoten door beweiden en bemesten, dan op stikstof uit stallen.</p> <p>Buitenlands onderzoek geeft aan dat brede boomsingels (50-100 m orde 2 tot 7 % vermindering stikstof) rondom stallen (en rondom natuurgebieden) iets kunnen helpen. Geleidelijk oplopende vegetatie naar bos, vermindert het 'bosrandeffect' (zeer hoge stikstof invang bij harde bosrand) (Dragosits et al., 2006; Stutton et al., 2011).</p> <p>Echter, verreweg het meest efficiënt zijn bronmaatregelen.</p>	
17	<p>Veel onderwerpen in het hoofdstuk vitaal bos kunnen we goed volgen. Het onderdeel behoud en versterking van biodiversiteit is wat ons betreft op dit moment niet</p>	<p>Er is veel te schrijven over het behoud en versterking van biodiversiteit. Dit gebeurt specifiek in het Supplement Biodiversiteit van de Natuurvisie en in het Natuurbeheerplan. In het Strategisch bosbeleid wordt ook in bijlage 1 uitgebreid ingegaan op de biodiversiteit in bossen. Hoofdstuk 3</p>	

	genoeg	<p>geeft kort weer wat we gaan doen. Dit wordt uitgebreider verwoord in andere paragrafen uit hoofdstuk 3 en 4 die bijdragen aan de versterking van biodiversiteit.</p> <p>Verder lopen er al subsidieregelingen (voor in NNN: SKNL-subsidie kwaliteitsimpuls natuur en voor buiten NNN: par 1 van de USB uitvoeringsverordening subsidie biodiversiteit) waarbij het mogelijk is om de biodiversiteit te versterken. Deze zijn niet nieuw en daarom ook niet apart vermeld. Bij de daadwerkelijke uitvoering van het Strategisch bosbeleid maken wij uiteraard een concretere uitwerking.</p>
18	Zijn de (nieuwe) regels over houtopstanden al opgenomen in de recent vastgestelde Omgevingsverordening of komt dit in een volgende herziening?	De nieuwe regels zullen in een volgende herziening van de Omgevingsverordening worden meegenomen. Ook zal een deel van de nieuwe regels over houtopstanden landen in de Beleidsregels natuur en landschap (p.51 en 52).
19	Is het verlagen van de maximale kapvlakte van 3 naar 0,5 hectare goed voor de biodiversiteit van een bos?	Ja, dat is goed voor de biodiversiteit van een bos. Door deze maatregel blijft meer bosklimaat in stand. Dit is verwoord in het onderzoek van WUR (De ecologische aspecten van vlaktekop in het Nederlandse bos, 2020). https://edepot.wur.nl/534859
20	We zijn benieuwd naar de uitbreiding van de monitoring van de kwaliteit en ontwikkeling van bosgebieden.	<p>Zoals in de Nota van aanbevelingen bij de Rapportage Natuur is aangegeven gaan we afspraken maken met terreinbeheerders om meer soorten te monitoren dan voorgeschreven is op basis van de SNL. Doordat er meer soorten gemonitord worden kunnen we betere uitspraken doen over de kwaliteit van de bossen.</p> <p>De uitbreiding van de bossen zal worden gemonitord. Daarmee kunnen we ook op kaart laten zien waar nieuwe bossen zich ontwikkelen in de provincie.</p> <p>Zie ook hoofdstuk 7 (p.65) wat ingaat hoe en welke onderdelen van het Strategisch bosbeleid worden gemonitord.</p>
21	Waarom is risico 9 (blz. 76) niet opgepakt in dit stuk en hier uitsluitend over gegeven?	Dit betreft een lastig vraagstuk waar meerdere gesprekken over zijn gevoerd. Het gaat hier over de realisatie van nieuw bos buiten het NNN, waarbij sprake is van vele aanknopingspunten met andere provinciale opgaven en programma's. Bijvoorbeeld Groen Groeit Mee, Versnelling Woningbouwopgave, Groeisprong 2040, Gezond en Veilig, Recreatie en Toerisme, Energietransitie, etc.

			<p>Vragen waar we in dit kader tegenaan liepen zijn: wie bepaalt binnen de provincie hoeveel en waar nieuw (recreatief)groen (waaronder bos) rondom steden en dorpen moet/kan worden gerealiseerd?</p> <p>Het is een belangrijke sturingsvraag die vooral speelt in de uitvoering van de verschillende betrokken programma's. We gaan hier dan ook verder mee aan de slag binnen het Uitvoeringsprogramma van het Strategisch bosbeleid. -</p>
VVD	22	Onder het kopje participatie gaat het voornamelijk over het meenemen van organisaties, zijn inwoners ook meegenomen in dit beleid?	<p>Er zijn twee sessies georganiseerd met individuele particulieren die lid zijn van de Bosgroep of het Utrechts Particulier Grondbezit. Het betrof in totaal zo'n 30 personen. Ook zijn twee sessies georganiseerd met vertegenwoordigers van belangengroepen, zoals Behoud Bos en Bomen, Stichting Milieuzorg Zeist, Vrienden van Amelisweerd en Maarn-Maarsbergen Natuurlijk. Daarnaast is gesproken met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties (zoals LTO en NMU), groene organisaties en overheden.</p> <p>Omdat het Strategisch bosbeleid geen Omgevingswetprogramma is (maar een nadere uitwerking van de Natuurvisie), is het niet gedurende 6 weken ter visie gelegd, zoals de Omgevingswet in dat geval voorschrijft. Het Strategisch Bosbeleid staat ook zo omschreven in de door PS vastgestelde Werkwijze programma's en projectbesluiten ihkv de Omgevingswet (kenmerk PS2022OGV01)</p>
	23	Hoeveel geld dragen de maatschappelijke organisaties en andere partijen bij?	<p>Nu nog marginaal, door concrete projecten voor aanplant bomen in het kader van het Bomen Actieplan. We zien wel een sterke toename aan belangstelling en welwillendheid vanuit de samenleving (zowel bij groene organisaties, bedrijven en particulieren) om actief (financieel) bij te dragen aan het realiseren van meer bomen en bos.</p> <p>De komende twee jaar wordt het overgrote deel gefinancierd door beschikbaar provinciaal budget. We geven in het Strategisch bosbeleid aan (en dit wordt landelijk onderschreven) dat niet alle ambities door de provincie kan worden gefinancierd. Meer bos is een financiële verantwoordelijkheid van vele partijen, zoals onder andere Europa, Rijk en andere overheden. Maar zeker ook publiek-private samenwerkingen</p>

			(zoals meekoppelkansen woningbouw), maatschappelijke organisaties of zelfs individuele burgers. Nu al wordt serieus gekeken naar de uitgifte van koolstofcertificaten en wordt er een bijdrage door burgerinitiatieven geleverd om hun CO ₂ footprint te verkleinen.
24	De link wordt gelegd met de hoge stikstofdepositie en het stikstofbeleid. Wat draagt dit beleid bij aan het vastgestelde stikstofbeleid? En zijn er door het uitvoeren van dit beleid andere maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk?		<p>Het Strategisch bosbeleid verandert niets aan het vigerende stikstofbeleid, en maakt daarom ook niet meer of minder maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk.</p> <p>Wel kan geconstateerd worden dat stikstofreductie aan de bron nodig is voor de toekomst van vitaal bos want alle aspecten van het bosecosysteem worden door een te hoge stikstofdepositie geraakt en leiden tot afname van de biodiversiteit. Plant- en diersoorten verdwijnen, de weerbaarheid tegen droogte, boomziekten en plaaginsecten vermindert en bomen sterven in verzuurde arme zandgronden.</p> <p>Aan de hand van de RIVM-monitoring over de stikstofdepositie gaan we de komende jaren volgen of de stikstofdepositie op onze bosgebieden voldoende afneemt. Als dat niet zo is moet te zijner tijd aanvullend beleid worden overwogen.</p>
25	Er is tot 2040 zo'n 3 miljoen euro per jaar nodig voor dit beleid. Wordt daarvoor ook gekeken naar derde partijen en andere overheden? Zo ja, wat is de verwachting wat door die partijen nog kan worden bijgedragen?		<p>Er wordt zeker gekeken naar de bijdrage van derde partijen. Dit is weergegeven in tabel 8 (Kosten realisatie nieuw bos, p.71) en verder beschreven in H8.1 (Financiering) van het Strategisch bosbeleid. Er wordt verwacht dat overige partijen (Europa, Rijk, overige overheden, bedrijven, particulieren etc.) in totaal €28,4 mln. bijdragen tot 2040.</p> <p>Zo wordt landelijk (door alle provincies) ingezet op een significante bijdrage van het Rijk voor de uitvoering van de landelijke Bossenstrategie. Op korte termijn speelt daarbij een belangrijke bijdrage in het kader van de versnelling en intensivering van de stikstofaanpak. En uit het Programma Natuur komen de komende jaren middelen vrij voor de realisatie van boscompensatie Natura 2000. Maar ook vanuit de Europese Unie wordt uit onder andere het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) een bijdrage verwacht. Vanuit dat beleid worden vanaf 2023 middelen verwacht voor onderdelen van agroforestry en kleine landschapselementen. We verwachten onder andere voor de</p>

			<p>realisering van de Groene contour een bijdrage vanuit nieuwe uitleglocaties voor woningbouw en bedrijven. Maar ook bijvoorbeeld met tijdelijke investeringen voor de energietransitie, inzet van CO₂-certificaten en bestaande mogelijkheden voor kleinschalige rode ontwikkelingen (p.72).</p> <p>Voor de medefinanciering van nieuw bos rondom steden en dorpen zou een deel medegefinancierd kunnen worden door de uitgifte van CO₂-certificaten en meekoppelkansen bij realisering woningbouw.</p>
26	<p>Wat gebeurt er als er niet het benodigde geld in de kadernota wordt vrijgemaakt? Welk gedeelte van de het beleid wordt dan wel voortgezet?</p>		<p>Dan wordt alleen het beleid uitgevoerd waarvoor budget beschikbaar is. Dit is met groene kleuren aangegeven in tabel 9 (Programmering realisatie nieuw bos, p.75). Daarnaast spannen we ons in voor de realisatie van de met blauw en geel aangegeven onderdelen, waarvoor we afhankelijk zijn van financiering door andere partijen (onder andere Europa). Wanneer niet het benodigde geld in de Kadernota wordt vrijgemaakt kunnen de onderdelen met rode kleuren in tabel 9 in ieder geval niet uitgevoerd worden. Dit betreft Groene contour (230 ha), agrarisch gebied binnen NNN (62 ha) en kleine landschapselementen (106 ha).</p> <p>Er is veel budget nodig, van de provincie en overige partijen, om de ambities te kunnen uitvoeren. Om die reden is er sprake van een inspanningsverplichting (p.8). We spannen ons in om middelen beschikbaar te krijgen voor alle ambities.</p>